

արդ. եւս

ԱՐԵՒՄՏԱՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ԾՐԱԳԻՐ

ԳԱԼՈՒԲՍ ԿԻԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԻՒՄ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱՅՆՔՆԵՐՈՒ ԲԱԺԱՆՍՈՒՆՔ

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՄ

1. ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ
2. ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ
3. ԴԻՄԵԼՈՒ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ
4. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ՉԱՓԱՆԻՇԵՐ
5. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ
6. ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ
7. ՆՊԱՍՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՀԱՇԻԻ
8. ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

● ՆԵՐՄՃԱԿԱՆ

Գալուստ Կիլպենկեան Հիմնարկության Հայկական Բաժանմունքը (այսուհետ՝ ԳԿՀ) կը մեկնարկէ **արդեւս** ծրագիրը: Անոր նպատակն է ամրապնդել լեզուի եւ մշակոյթի միջեւ եղած ներքին ու հարազատ կապը. արեւմտահայերէնն է արարումի հիմնական միջոցը:

Փետրուար 2020-ին ԳԿՀ-ն մեկնարկած էր Լիբանանի [Նորարար Մշակոյթի Ծրագիրը](#) որուն յաջորդած էր [խօսք Ար](#) մրցանակը՝ մարտ 2020-ին: Այս աննախադէպ ծրագիրները մեկնարկուեցան տարբեր պայմաններու տակ, բայց երկուքին ալ նպատակն էր ստեղծել նախադրեալներ՝ արեւմտահայերէն լեզուն եւ մշակոյթը հարստացնելու եւ զարգացնելու, որպէսզի անոնք վերստին դառնան կենսունակ:

Այս նորարար նախաձեռնութիւններու յաջողութեան վրայ հիմնուելով, ԳԿՀ-ն մշակած է նպաստի նոր ծրագիր մը, յաւելեալ նեցուկ կանգնելու արեւմտահայերէն լեզուին: **արդեւս** ծրագիրը պիտի խթանէ ստեղծագործ մտքերը՝ մշակութային արդիականութիւն մը գոյացնելու եւ արեւմտահայերէնով յղացուած նորաշունչ նախաձեռնութիւններ մշակելու:

Հիմնարկութիւնը ամեն տարի պիտի հովանաւորէ մօտ տասը ծրագիր՝ իւրաքանչիւրին համար առաւելագոյնը 10,000 եւրօ նպաստով:

● ՆՊԱՏԱԿՆԵՐ

արդեւս ծրագիրը անհատներու եւ խմբակներու առիթ պիտի տայ արեւմտահայերէնով ստեղծելու մշակութային զանազան արտադրութիւններ: Մշակութային արտադրութիւն կը նշանակէ որեւէ կիրարկութիւն, արտայայտութիւն, ներկայացում, գիտելիք, ձիւրք, ինչպէս նաեւ որեւէ գործիք, միջոց, եւ «տարածութիւն» ուր լեզուն կարեւորագոյն գործօնն է:

Այս պարունակին մէջ, *մշակոյթ* եզրը գործածուած է իր լայն իմաստով եւ կը ներգրաւէ արուեստի բոլոր բնագաւառները եւ դրսեւորումները, յատկապէս կեդրոնանալով ստեղծագործութեան եւ ժամանակակցութեան գործօններուն վրայ (տե՛ս ներքոնշեալ *Դիմումի չափանիշեր* բաժինը): 21-րդ դարուն յարիր մշակութային արտադրութիւնը անհրաժեշտ պայման է համայնքային թարմացումին եւ անոր զարգացումին համար:

արդեւս ծրագիրին առաջնահերթութիւններն են.

- Արժեւորել արեւմտահայերէնով ստեղծագործելը:
- Չօրացնել լեզուի ու մշակոյթի միջեւ հարազատ կապը, ապահովելու երկուքին զարգացումը:
- Շեշտել մշակոյթի յարակցական ուժն ու կարողութիւնը:
- Քաջալերել ժամանակի ընթացքին զարգացող եւ երկարաժամկետ կիրարկութիւններ, որոնք պիտի երաշխաւորեն արեւմտահայ մշակոյթի կենսունակութիւնը:
- Չարգացնել նորարար մշակութային կիրարկութիւններու ցանց մը՝ ապահովելու անոնց տեսանելիութիւնը հայկական աշխարհին մէջ:
- Ստեղծել բաց միջավայր, ուր բոլորը կրնան մշակոյթ ստեղծելու եւ պահպանելու գործընթացին մասնակցիլ եւ անոր պատասխանատուութիւնը կրել՝ քաջալերելով ստեղծագործութիւնը եւ ներարարութիւնը:
- Անդրադառնալ համամարդկային հիմնահարցերու եւ կապեր հաստատել այլ մշակոյթներու հետ՝ արեւմտահայերէնի միջոցով:
- Ապահովել տարբեր սեռերու մասնակցութեան հաւասարութիւնը:
- Ապահովել երիտասարդներու մասնակցութիւնը մեր հասարակաց մշակութային շրջարկին եւ ինքնութեան ձեւաւորման մէջ:
- Ապահովել հայկական տարբեր համայնքներու կենսունակութիւնը մշակոյթի միջոցով:

● ԴԻՄԵՆՏԻ ԶՊՓՎԱԽԾԵՐ

Այս նպաստի դիմումագիրը բաց է բոլոր անոնց որոնք փափաքին արեւմտահայերէնով մշակութային նիւթեր արտադրել Սփիւռքէն եւ Հայաստանէն:

Դիմումները կրնան կատարուիլ անհատական կամ խմբային, ինչպէս նաեւ ոչ-շահութաբեր կազմակերպութիւններու կողմէ: Տասնըութ տարեկանէն վեր բոլորը կրնան դիմել, բացի շահոյթ հետապնդող կազմակերպութիւններէ: Պարտադիր չ'է որ դիմողները ըլլան կայացած կամ փորձառու արուեստագէտներ:

Ծրագիրները կրնան ըլլալ բազմա/միջգիտակարգային, օրինակ՝

- Արուեստի տարբեր բնագաւառներ, ժառանգութիւն (որպէս ներշնչումի աղբիւր), եւ մարդաբանական գիտութիւններ:
- Գաղափարներ, փորձառութիւններ, եւ տարբեր զգացումներ արտայայտելու ստեղծագործական դրսեւորումներ, որոնք կրնան ներառել հետեւեալ ձեւաչափերը, բայց չ'են սահմանափակուիլ անոնցմով՝
  - Տեսողական արուեստներ:
  - Գրականութիւն, գրաքննադատութիւն, վերլուծական յօդուածներ, թարգմանութիւններ (գիրք, ձայնագիրք, թերթ, ամսագիր, կայքէջ, առցանց ներկայութիւն, շարանկար):
  - Բազմա/միջգիտակարգային բնագաւառներ, որոնք գոյացած են արդի հաղորդակցութեան ձեւերու շնորհիւ:
  - Նոր երաժշտութիւն:
  - Թատրոն, կատարողական արուեստներ:
  - Տեսերիզներ, եւ այլ արտայայտչամիջոցներ՝ installations, animations, blogs, YouTube-ի կայաններ, podcasts, յաւելումներ (applications), խաղեր եւ այլն:
  - Ձայնասփիւռի յայտագիրներ եւ այլ հեռարձակումներ (առցանց ծրագիրներ ինչպէս օրինակ՝ Mixcloud, SoundCloud, iTunes...):

● ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ԶՊՓՎԱԽԾԵՐ

արդ. եւս նպաստի դիմումները պիտի գնահատուին հետեւեալ չափանիշերու հիման վրայ՝

- Ստեղծագործ եւ նորարար տարրերու եւ մտքերու առկայութիւն:
- Նիւթերու առնչելիութիւն:
- Մշակութային բազմազանութիւն, ժամանակակից եւ աշխարհին հետ առնչուող նիւթերու անդրադարձ:
- Նորարարութիւն արեւմտահայերէնի գործածութեան մէջ:
- Աշխատանքի եւ պարունակութեան որակ:
- Յառաջդէմ մօտեցումներու որդեգրում:
- Մշակութային արտադրութիւն որ ձեւաւորուած ըլլայ տարբեր արտայայտչամիջոցներով եւ աւանդութիւններով, որոնք պարունակեն նոր գիտելիքներ եւ կիրարկութիւններ:
- Ժամանակակից արտայայտչամիջոցներու գործածութիւն:
- Լեզուի գործածութիւն որպէս արտայայտութեան հիմնական միջոց:

Յատուկ ուշադրութիւն պիտի դարձուի ծրագիրներու, որոնք՝

- Դիմագրաւեն մարտահրաւերներ մշակոյթի եւ արուեստի բնագաւառներուն մէջ:
- Դիմեն յստակ լսարանի կամ թիրախի մը, ներառեալ աննկատ մնացած շրջանակներ:
- Ներգրաւեն կիներն ու երիտասարդները:
- Շարունակեն ունենալ իրենց դրական ազդեցութիւնը ծրագրի աւարտէն ետք:
- Անդրադառնան բնապահպանական եւ կենսոլորտի հարցերու՝ երբ եւ եթէ հնարաւոր է:

Յանձնարարելի է որ դիմողները օգտուին այժմու միջազգային յաջող մշակութային գործունեութիւններէն, եւ փորձեն այդ օրինակները համարկել մեր սփիւռքեան իրականութեան մէջ:

● ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

Ծրագիրներու գնահատումը պիտի կատարուի ԳԿՀ-ի կողմէ, մասնագետներու խորհրդակցութեամբ:

Արդիւնքները պիտի հրապարակուին դիմումի **վերջնաժամկետէն վեց շաբաթ ետք**:

Բոլոր դիմումները պետք է ըլլան առցանց:

● ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑ

Այս նպաստի դիմումը բաց պիտի ըլլայ տարին մէկ անգամ՝ հոկտեմբեր 22-ին:

- Դիմումներու վերջնաժամկետն է **31 յունուար 2022-ը** (Լիզպոնի ժամով 23:59-ին):
- Արդիւնքները պիտի յայտարարուին 15 մարտ 2022-ին:

Յանձնարարելի է դիմումը վերջին օրուայ չծգել:

● ՆՊԱՍՏՆԵՐՈՒ ՆԱԽԱՀԱՇԻ

արդ. եւս ծրագիրը նպատակադրած է տարեկան մինչեւ տասը ծրագիր հովանաւորել: Ընդունուած ծրագիրներուն քանակը կախեալ պիտի ըլլայ նաեւ դիմումներու թիւէն ու որակէն: Իսկ ընդունուած ծրագիրներուն նպաստի գումարը կախեալ է ծրագիրէն, բայց գումարը չի կրնար գերազանցել 10,000 եւրօն, եւ նպաստը կարելի չէ սորոգել: Նոյն դիմողը միայն մէկ նպաստ կրնայ ստանալ, իսկ անոնք որոնք չեն յաջողած, կրնան կրկին դիմել:

● ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

Բոլոր դիմումները պետք է ըլլան առցանց, Հայկական Բաժանմունքի առցանց դիմումագիրի համակարգին միջոցով. դիմողներէն կը խնդրուի գրանցուիլ եւ իրենց անունով MyGulbenkian հաշիւ մը ստեղծել, որմէ ետք կարելի պիտի ըլլայ դիմումը ներկայացնել:

Դիմումը կարելի է կատարել հայերէնով, անգլերէնով, ֆրանսերէնով եւ փորթուկալերէնով:

Դիմողներէն կը խնդրուի իրենց ծրագրին վերաբերեալ մանրամասն նախահաշիւ ներկայացնել:

Յաւելեալ տեղեկութիւններ

- Նպաստառու ծրագիրները կրնան ներկայացուիլ ԳԿՀ-ի տարբեր ցանցերուն վրայ, ապահովելու անոնց տեսանելիութիւնը:
- Յաւելեալ տեղեկութիւններու եւ յստակացումներու համար գրել՝ carmenias@gulbenkian.pt հասցեին, իբր վերնագիր նշելով՝ **in view culture program**:
- ԳԿՀ-ի ներկայ ինչպէս նաեւ այլ ծրագիրներու մասին կարդալու եւ տեղեկանալու համար այցելել՝ <https://gulbenkian.pt/armenian-communities/> կայքէջը եւ գրանցուիլ լրատուին:

Անձնական տուեալներու պաշտպանութիւն

(Եւրոպական օրէնսդրութիւնը կը պարտադրէ այս բաժինը ընդգրկել դիմումնագիրին մէջ)

Անձնական տուեալներու գործածութեան միակ նպատակը պիտի ըլլայ գնահատել տուեալ նպաստի դիմումի ծրագիրը (**արդ եւս | in view**), որ պիտի կատարուի Գալուստ Կիւլպենկեան Հիմնարկութեան (այսուհետեւ՝ ԳԿՀ) կողմէ: ԳԿՀ-ն պիտի ըլլայ երկրորդ մարմինը որ պիտի ունենայ տուեալներու գործածութեան իրաւունք:

Որեւէ ժամանակ, անհատը կրնայ խնդրել որ իրեն տրուի իր անձնական տուեալներու գործածութեան վերաբերեալ տեղեկութիւններ՝ գրաւոր նամակ մը յղելով հետեւեալ իմակի հասցեին privacidade@gulbenkian.pt:

Անհատին անձնական տուեալները պիտի պահուին այնքան ժամանակ որքան պէտք է նպաստի դիմումնագիրը գնահատելու. բացի այն պարագաներէն երբ օրէնքը կը հաստատէ թէ այլ ժամկետներ պէտք է յարգուին: Որոշ տեղեկութիւններ (օրինակ՝ անուն, դիմումի թուական, նպաստի պայմաններ եւ ժամկետներ, ինչպէս նաեւ այլ անձնական տուեալներ որոնք առկայ են ծրագիրին աշխատանքներուն եւ կամ վերջնական հրատարակութիւններուն մէջ) ընդմիջտ պիտի պահուին ԳԿՀ-ի կողմէ, որպէսզի համատեղուին նմանատիպ տեղեկութիւններու հետ, իրենց համապատասխան մշակութային պարունակին մէջ:

Որեւէ ժամանակ, անհատը կրնայ խնդրել որ իր անձնական տուեալներու գործածութեան համար իր տուած հաւանութիւնը չեղեալ համարուի. ասիկա կարելի պիտի ըլլայ ընել առկայ օրէնսդրութեան համաձայն, եւ իր անդրադարձը պիտի չունենայ տուեալներու գործածութեան վրայ որ հիմնուած էր նախապէս տրուած հաւանութեան վրայ: Հաւանութեան չեղարկումը կը նշանակէ թէ ԳԿՀ-ն չի կրնար անձնական տուեալները գործածել այն նպատակով որուն գործածութեան շուրջ նախապէս հաւանութիւն ուներ. ասիկա իր հերթին կը նշանակէ թէ անհատին դիմումնագիրը այլեւս ի գործ չէ:

Առկայ օրէնսդրութեան համաձայն, տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կ'երաշխաւորէ որ անհատը կարենայ իր տուեալներուն հասնիլ, կամ խնդրել որ իր անձնական տուեալները ստուգուին, սրբագրուին, կամ ջնջուին, ինչպէս նաեւ սահմանափակուին:

Տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կ'երաշխաւորէ որ պէտք եղած ապահովական եւ ճշգրիտ միջոցները պիտի կիրարկուին անհատին անձնական տուեալներուն գործածութեան ժամանակ՝ թէ՛ այն պարագային երբ տուեալները գործածուին այս մարմինին կողմէ, թէ՛ ալ երբ անոնք գործածուին այլ մարմիններու կողմէ, որոնց հետ համաձայնութիւն կնքուած է:

Տուեալ նպաստի դիմումնագիրը համակարգելու նպատակով, տուեալներու գործածութեան հսկիչ մարմինը կրնայ տուեալները գործածել ուղղակիօրէն եւ կամ գործակից մարմիններու միջոցով. այս վերջինս միայն կը պատահի այն պարագային երբ, ըստ օրէնքի, համապատասխան պայմանագիրներ կան այս գործակից մարմիններուն հետ:

Տուեալ նպաստի դիմումնագիրը համակարգելու ծիրին մէջ, ԳԿՀ-ն կրնայ անձնական տուեալները փոխանցել գործակից մարմիններու որպէսզի անոնք հրատարակուին եւ գործածուին կազմակերպութեան հաղորդակցութեան նկատառումներով: Այս գործակից մարմինները կրնան Եւրոպական Միութեան սահմաններուն մէջ գտնուիլ, կամ ըլլալ արտասահման. այս վերջինին պարագային, ըստ օրէնքի, համապատասխան ընթացակարգեր ի գործ պիտի դրուին տուեալներու պաշտպանութիւնը մշտապէս ապահովելու համար:

Անհատը կրնայ բողոքի հայց ներկայացնել Փորթուկալական Ազգային Իշխանութիւններուն ("Comissão Nacional de Proteção de Dados"), եթէ պատճառ մը ունի կարծելու թէ տուեալներու գործածութեան երկու հսկիչ մարմինները վերոնշեալ պայմանները չեն յարգած տուեալներու պաշտպանութեան մէջ: